

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۲/۰۷

داکتر محمد ایمل

سوله د ملت غوښتنه ده

سوله د ملت غوښتنه ده ، سوله کې خیر او عزت دي، نبي کریم صلی علیه وسلم د خپلو اشدو دښمنانو سره چې مشرکین وو او مبارک یی د اصحابو سره له مکې معظمې مدینې ته په هجرت مجبور کړي ووسوله وکړه هغه هم په داسې حال کې چې اصحابو ورسره په شروع کې مخالفت وکړ خو نبي کریم صلی علیه وسلم د خپلې ښځې مشوره و منله چې باید د مکې له مشرکانو سره سوله وکړي او د هماغه سولې په نتیجه کې د مکې مشرکانو ایمان راوړ او مکه پرته له جگړې فتحه شوه.

د وروستي ځل لپاره وروسته د بن د غونډې اکثریت مطرح افغاني ډلې او شخصیتونو د روسیې په فدراسیون کې سره جرگې شوی وو او په ډیره صمیمي افغاني فضا کې یې خپل افکار سره تبادله کړل او هم یې د ملت هغه تشویشونه رفع کړل چې د خبرو اترو څخه مخکې خوله په خوله کیدل.

ما چې تر ډیره بریده دا جرگه تعقیب کړي له اکثریت گډون والو سره په گران هیواد افغانستان کې د سولې لپاره همغږی تر سترگو کېده ولو چې په پر بعضې موادو اختلافات موجود وو چې په راتلونکې جرگه چې په قطر کې به وي د حل لاری به ورته لټول کېږي.

د روسیې د فدراسیون د جرگې پریکړه لیک:

بسم الله الرحمن الرحيم

د ۱۳۹۷ کال د دلوۍ ۱۷ مه
د افغانانو خپلمنځي ناسته - ماسکو

موږ د روسیې د فدراسیون د افغان ټولنو له لوري د روان کال د فبرورۍ په ۵مه او ۶مه نېټه په مسکو کې جوړ شوی د سولې په بین الافغاني کنفرانس کې گډون کوونکي او خواوې د هېواد اوسني وضعیت او د سولې لپاره وروستیو

توکېدلو هیلو ته په پام، دا کنفرانس چې په حقیقت کې د سولې بهیر لپاره د بین الافغاني خبرواترو تر اوسه تر ټولو مهم کام دی، د ځانګړي اهمیت او اهتمام کونکي یې د ستاینې او مننې وړ بولو.

موږ په ګران هیواد افغانستان کې تلپاتې سراسري سولې ته د رسیدو، هیواد ته د بشپړ ملي اسلامي حاکمیت د اعادي، له هیواده څخه د بهرنیو قواو مکمل وتلو، د ملي وحدت د ټینګښت، په نظام کې د افغانستان د ټولو خلکو د عادلانه برخه اخیستنې ته د زمینی برابرولو، د اجتماعي عدالت تامین، اسلامي اساساتو او د هیواد غوره ملي ارزښتونو ته په درناوي، په هیواد کې د تیرو څو لسيزو ترڅو تجربو د تکرار د مخنیوي او همدارنګه د ټولو افغاني خواو تر منځ د متقابل درک، درناوي او یوبل منلو په موخه د تفصیلي ژورو بحثونو په پایله کې په لاندینیو ټکو مشترک توافق لرو.

لومړی: د بین الافغاني کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې بشپړه اجماع لري چې په هیواد کې تلپاتې سراسري او باعزته سوله چې د افغانستان د ټولو وګړو غوښتنه ده، د صادقانه همه شمولو بین الافغاني مذاکراتو په پایله کې شونې ده.

دویم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې په اجماع سره د بین الافغاني خبرو همه شموله او په منظمه توګه د تداوم لړۍ اړینه بولي او توافق لري چې د هیواد پدې حساس حالت کې نوموړې ناستې په منظمه توګه جوړې شي.

درېم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې په دوحه کې د سولې روانو خبرو څخه کلک ملاتړ کوي او په افغانستان کې د روان تحمیلی جنګ ته د پای په موخه بین الافغاني ناستې د هغې ممدې ګڼي.

څلورم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې د افغانستان په بنیادي بنسټونو، دفاعي او نورو ملي نهادونو چې د ټولو افغانانو ملکیت دی، د سولې د توافق څخه وروسته په اړینې اصلاح، خونديتوب، او غښتلتیا ټینګار کوي.

پنځم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې د بین الافغاني سولې د توافق په پایله کې په افغانستان کې د تلپاتې سولې او ثبات لپاره د سیمه ایزو او سترو نړیوالو هیوادونو همکارۍ او ملاتړ اړین بولي.

شپږم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې پر لاندینیو ټولیزو ارزښتونو او اصولو ټینګار کوي:

- ۱- د نظام په ټولو امورو کې د اسلام د مقدس دین د اساساتو پیروي؛
- ۲- افغانستان د ټولو افغانانو ګډ کور ګڼل؛
- ۳- د افغانستان د ټولو اقوامو د بشپړ عادلانه مشارکت پر بنسټ د قوې او همه شمول مرکزي اسلامي حکومت پر خونديتوب ټینګار؛
- ۴- د ملي یووالي ټینګښت او د ټولنیز عدالت تأمینول؛
- ۵- په سیمه ایزو او نړیوالو منازعاتو کې د افغانستان بیطرفي؛
- ۶- او د دیني او ملي ارزښتونو په ساتلو سره د پرمختللي نړۍ له معیارونو سره د پالیسیو همغږي کول.

اوم: د کنفرانس ټول ګډون کونکي او خواوې د سولې بهیر او ورپسې کامونو اړوند، پر لاندینیو مواردو ټینګار کوي:

- د هیواد څخه د بهرنیو قواو بشپړ وتل؛
- په افغانستان کې د بهرنیو هیوادونو پر نه لاس وهنې او ګواښونو ټینګار؛
- د افغانستان له خاورې څخه نړیوالې ټولني ته د نه ګواښ ډاډ؛
- د اسلامي ارزښتونو سره سم د تعلیم، کار، سیاسي، اقتصادي او ټولنیزو فعالیتونو په برخه کې د ښځو د حقونو ډاډ؛
- د اسلامي اصولو سره سم د افغان وګړو پر سیاسي او اساسي حقونو او د بیان پر آزادي ټینګار؛
- په هیواد کې د تلپاتې سولې او ثبات لپاره پر ملي او بین المللي ژمنتیا د ډاډ په ترلاسه کولو ټینګار؛
- د هیواد د بیا رغولو او پراختیا لپاره د نړیوالو مرستو هڅونه او جذب؛

اتم: د کنفرانس ټول گډون کوونکی او خواوی د سولې لپاره د باور د فضا د جوړونې په منظور د ټولو خواوو له لوري په لومړۍ گام کې د هغو بنديانو پر خوشۍ کولو چې سپین رېږی دی، یا پر سختو ناروغيو اخته دی او یا یې د بند موده پوره یا کمه پاتې ده، ټینگار کوی. همدارنگه د ملگرو ملتونو له تور لسټ څخه د طالب مشرانو د نومونو ایستل او په دوحه کې په رسمی توگه د سیاسي دفتر پرانیستل د سولې د پرمختگ لپاره اړین بولی.

نهم: د کنفرانس ټول گډون کوونکی او خواوي توافق لري چې په نږدې ممکن وخت کې د بین الافغاني تفاهم بله ناسته د قطر په پلازمینه، دوحه کې جوړه شی. موافقه وشوه چې په راتلونکې ناسته کې به د سولې په نورو مهمو اړینو موضوعاتو چې لا تراوسه پری توافق نه دی شوی، بحث وکړی.

لکه څنگه چې د افغانستان څخه د روسیه د فدراسیون جرگې ته تللو گډونوالو اکثریتو یې د امارت اسلامی افغانستان له وفد څخه دا غوښتنه وکړه چې د افغان شوموله خبرو لپاره د اشرف غنی د حکومت ورگډول ضروری دی.

د افغانستان څخه تللي وفد ترکیب ته که دقیق وکتل شي همدا اوس د اشرف غنی د حکومت ۵۰ فیصده اعضا د جرگې په ترکیب کې لیدل کیږي صرف خپله اشرف غنی او یا هم د اشرف غنی اعتمادی کس نشته.

هم امارت اسلامی افغانستان او هم د اشرف غنی حکومت خاصاً "خپله ولسمشر باید د سولې له ادبیاتو استفاده وکړی ، د خپلو فردی گټو په عوض باید د ملت گټو ته لومړیتوب ورکړي او هم په خپلو هغه ژمنو عمل وکړي چې په مخکنی پړاو د انتخاباتو کې یې ملت ته ورکړي وی لکه سوله ، اشرف غنی په کراتو مراتو دا ویلي وو چې زما په سر سوله راځي دریغ به نه کړم اوس څه وشول چې دسولې خبرو ته اوسانه او سي سانه وایې کله وایې د سولې کلي اسلام اباد کې ده کله بیا وایې کابل کې ده ارگ زما سره دی او کله بیا وایې واشنگتن کې ده زما له انده داکتر اشرف غنی بلکل کانفیوز دی لکه اوبه وری ځگ ته هم لاس اچوي نیژدی ترین او وفادارترین ملگری یې له لاس ورکړي بلکل په داسې یوه حالت کې دی لکه داکتر نجیب په ۱۹۹۲ م کې چې په شمال کې دوستم یاغي شو نبی عظیمي چې د کارمل چوکړه وو نجیب د خپل خاص اعتباری نماینده په شکل دوستم ته ولیگا چې له یاغیتوب تیر شي خو په عوض کې نبی عظیمي نننیا دوستم له یاغیتوب منعه نکړ نور یې هم تشویق کړ او نور پرچمیان یې هم د نجیب پر ضد منسجم کړل او د نجیب په امر یې بنی پریمانه پیسې او امکانات ورته برابر کړل او د نجیب اخزین وفادار کس یعنی جمعه اڅک چې دوستم ورځیني متیازي کړي مرکز ته را تبدیل او د نجیب د واکمني گلیم یې له شمال څخه راټول کړ. او د برگډ عظیمو لمسي له شمال وروسته په کابل یې تمرکز وکړ خو بیا هم داکتر نجیب د غوايتوب خوبونه کړل خو نبی عظیمي په نجیب کارملي جنرالان په حساسو پوستونو کې مقرر کول تر هغه چې هندوستان ته له تښتې یې هم راوگرځاوا او د ملل متحد په دفتر کې یې د مرگ دقایق ورباندې وشمارل ، اوس په اشرف غنی کټ مټ همغه قصه تکرار کیدونکې ده دامرالله صالح په فرمایش په حکومت کې یې مورده تغیر وتبديل ، د فعالی دیپلوماسي په عوض زورگویی او لافي وهل لکه پر ما یې د یعقوب خان خیال کړي گندمک راباندې امضا کوی ولا چې مر مي هم کړی که امضا کړم ، خو اشرف غنی به دا هیر کړي وی چې د افتراق ملی د حکومت په اوله ورځ یې امریکا ته د ملک قباله ور امضا کړه ، همدا اشرف غنی او اتمر د باردر منجمنت ، په سرحدی حساسو نقاطو کې پنجاب ته دروازو د جوړه ولو اجازه او ددیورند په منحوسه کرښې د اذغن تار غځول قرار دادونه لکه چې یعقوب خان له قبر څخه امضا کړل که محمداشرف غنی او اتمر خان امضا کړل.

اشرف غنی ته لا هم وخت شته د داکتر نجیب اشتبهات د نه تکرار کوي ورنه تاریخي مسولیت ټول ولسمشر ته متوجی دی.

زما له انده په شورای نظار او د داکتر نجیب په پاتې شونيو د اتکا پرځای د ملت غوښتنه چې سوله ده مثبت ځواب ويل دنيوي او اخروي کاميابي ده.
دتل پاتي سولي په هيله په گران افغانستان کې داکتر محمد ايمل سدنی

تذکر:

هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده معزز را مطالعه کنند، می توانند با "کلیکی" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به "آرشیف" شان رهنمائی شوند.

